

Nederlandsch Boschbouw-Tijdschrift

Oprichter Dr. J. R. Beverluis

Orgaan van de

Nederlandsche Boschbouwvereniging

9e Jaargang

No. 11

November 1936

Oorspronkelijke Bijdragen

REDE VAN DEN VOORZITTER DER
NEDERLANDSCHE BOSCHBOUWVEREENIGING.

Prof. Ir. J. H. JAGER GERLINGS

uitgesproken op de Algemeene Vergadering, gehouden op
9 October 1936 te Wageningen.

De te Breda gehouden voorjaarsvergadering van onze Vereeniging ligt nog slechts pas achter ons en als ik mij neerzet om de belangrijkste gebeurtenissen op het gebied van den boschbouw sedert mijn vorige rede te memoreeren, dan valt het mij op, dat zich zelfs in zulk een korte spanne tijds nog verscheidene belangrijke feiten hebben voorgedaan waarvan het de moeite waard is er bij stil te staan.

In mijn vorige rede mocht ik U opwekken om ondanks de ongunst der tijden toch moedig voorwaarts te gaan omdat volgens mijn vaste overtuiging voor ons boschbedrijf een betere toekomst zal aanbreken, mits we de grondslagen daarvoor, voorzoover die in het bedrijf zelf liggen, of voorzoover wij daarop invloed kunnen oefenen, door onverzwakte samenwerking op een gezonde basis vestigen.

We moeten steeds bedenken, dat een nimmer verflauwende, eerlijke strijd voor een goede zaak niet alleen deze zaak zelf gezond en sterk maakt maar dat het allen schijn heeft of daardoor onwillekeurig krachten van buiten worden opgewekt, die onverwachte steun daaraan geven.

In dit licht wil ik beschouwen het besluit van den Raad van Beheer van de Koninklijke Nederlandsche Jaarbeurs tot het houden van een agrarische jaarbeurs waarbij ook het boschbedrijf een uitnodiging tot deelname gewerd. Het is voor het eerst, dat het Nederlandsche boschbedrijf de gelegenheid kreeg om in dit centrum van handel en techniek te laten zien, welke producten het in staat is te leveren. Kan men zich een betere reclame voor ons bedrijf denken dan deze gelegenheid, die zich even plotseling als onverwacht voordeed?

Het spreekt vanzelf, dat in verband met den korten tijd van voorbereiding de inzending van inlandsch hout op deze eerste agrarische jaarbeurs slechts hoogst eenvoudig was en dat geenszins een volledig beeld kon worden gegeven van het ruwe product, dat onze bosschen leveren, noch van de vele producten, die worden vervaardigd van het binnen onze grenzen gegroeide hout. Men moet immers niet vergeten, dat de uitnoodiging aan den boschbouw eerst den 22en Juli j.l. werd verzonden en dat op den 31en Juli de eerste bespreking voor deze inzending plaats had, juist in den tijd, waarin zoo velen met vacantie zijn en waarin het vellingsbedrijf stil ligt, zoodat alleen uit bij den houthandel en -zagerij toevallige en, in verband met de tijdsomstandigheden, uiteraard geringe voorraden kon worden geleverd.

Dat niettemin op den 8en September een in veel opzichten geslaagde inzending gereed was om het Nederlandsche volk te toonen, wat ons boschbedrijf eigenlijk beteekent en handel, industrie en technische bedrijven te laten zien, welke grondstoffen uit onze bosschen kunnen worden betrokken, is voorzeker een verheugend feit.

Het is mij dan ook een behoefte om hier ter plaatse als Uw Voorzitter namens den boschbouw dank te betuigen aan allen, die hebben meegewerkt om deze eerste inzending te doen slagen. Ik betrek in dit woord van dank niet alleen het Bestuur van de Nederlandsche Jaarbeurs, dat op zulk een uiterst tegemoetkomende wijze deze inzending heeft mogelijk gemaakt, het Staatsboschbeheer, de Nederlandsche Heide-maatschappij en andere particuliere instellingen en vereenigingen, maar ook den inlandschen houthandel en -zagerij, die kosten noch moeite heeft gespaard om in zulk een korten tijd door onderlinge samenwerking een mooie inzending bijeen te brengen en, last but not least, de personen, die het hebben klaargespeeld om al het ingezondene in een minimum van tijd tot een werkelijk indrukwekkend geheel op te stellen.

Het ligt in de bedoeling de Agrarische Jaarbeurs elk jaar in September te herhalen zoodat ons boschbedrijf voortdurend gelegenheid zal hebben om te laten zien welke producten zij kan leveren en waardoor producent en verbruiker elkaar geregeld zullen kunnen ontmoeten om relatie's aan te knopen of te versterken.

De inzending op de eerste agrarische jaarbeurs had een collectief karakter; het was, zooals het jaarbeursbestuur het uitdrukte een z.g. „kerngroep”, bedoeld als onpersoonlijke propaganda voor het product zelf. Het ligt in de bedoeling, dat mettertijd daarnaast of daarvoor in de plaats inzendingen komen van producenten, van hetgeen zij voortbrengen op het gebied van inlandsch hout of op dat van hulpmiddelen voor die productie.

Ik vertrouw, dat alle, die in het boschbedrijf zijn betrokken,

hetzij als producent, als handelaar of als verwerker van de producten zich, voor zoover die op hun weg ligt, zullen inspannen om de volgende inzendingen nog beter aan het doel te doen beantwoorden.

Het belangrijke besluit van de Regeering om den gouden standaard tijdelijk los te laten heeft ook voor ons boschbedrijf een groote beteekenis. Al kunnen wij de gevolgen ervan voorhands nog niet overzien, dit staat toch wel vast, dat ons inlandsche hout door de lagere waarde van den gulden tegenover andere munteenheden de concurrentie met het buitenlandsche beter het hoofd zal kunnen bieden.

Tegenover het groote nadeel, dat velen door deze, door de omstandigheden afgedwongen maatregel zullen onder vinden, staat gelukkig voor het boschbedrijf het voordeel van minder moeilijke concurrentie met geïmporteerd hout.

In den afgelopen zomer hebben twee op boschbouwgebied belangrijke internationale congressen plaats gehad. Van den 25en Augustus tot den 9en September had in Hongarije het 9e Congres van de Internationale Unie van Instituten voor Boschbouwkundig Onderzoek plaats waartoe Uwen Voorzitter door de Regeering als gedelegeerde was afgevaardigd.

Zooals U bekend is, had het vorige Congres in 1932 te Nancy plaats. Op het congres in Hongarije waren 23 landen vertegenwoordigd door omstreeks 90 afgevaardigden. Dit groote aantal personen en het langdurige samenzijn maakte, dat men gelegenheid had om met een groot aantal vertegenwoordigers van de boschbouwwetenschap uit allerlei landen kennis te maken of vroegere kennismaking voort te zetten en allerlei vraagstukken te bespreken. De deelnemers maakten een gezamenlijke tocht door geheel Hongarije waarbij allerlei bosschen en bebosschingen werden bezocht, terwijl vanzelfsprekend ook voordrachten werden gehouden, waarvan het aantal ruim 72 bedroeg. Ter behandeling in de algemeene vergadering van de unie waren er o.m. twee belangrijke punten en wel ten eerste : „De normaliseering van de methoden der groeiplaats-beschrijving” waarvoor reeds op het 7e in 1929 te Stockholm en het 8e in 1932 te Nancy gehouden congres ontwerpen zijn besproken. Hoewel men gehoopt had op het congres in Hongarije omtrent dit onderwerp een beslissing te kunnen nemen, waren er te elfder ure zooveel schriftelijke bezwaren tegen het laatst gewijzigde ontwerp ingekomen, dat een nadere bestudeering noodig bleek en de beslissing tot het, waarschijnlijk in 1940, in Finland te houden 10e congres moest worden uitgesteld. Het tweede belangrijke onderwerp : „Richtlijnen voor opbrengstonderzoekingen” onderging om gelijke redenen hetzelfde lot.

Wat betreft de door de algemeene vergadering van de

leden der Unie genomen besluiten, zijn de resultaten van dit congres niet overweldigend. Bij de vele gehouden voordrachten waren er echter verscheidene, die voor den boschbouwwetenschap een groot en algemeen belang hadden. Men moet zich echter wachten om de beteekenis van deze congressen uitsluitend af te wegen naar de besluiten, die worden genomen, naar hetgeen op de daaraan verbonden excursie's wordt gezien of naar de onderwerpen, die worden voorgedragen.

Eigenlijk van veel grooter belang voor de wetenschap is het samen zijn van zooveel geleerden en de daardoor geboden gelegenheid tot uitwisseling van gedachten tusschen de vertegenwoordigers van de wetenschap uit allerlei deelen van de wereld.

Het 9e Congres van de Internationale Unie van Instituten voor Boschbouwkundig Onderzoek werd dadelijk gevolgd door het van 10 tot 14 September j.l. te Boedapest gehouden IIe Internationale Boschbouwcongres waaraan een 3 daagse excursie was verbonden.

Dit congres werd bijgewoond door heeren E. D. van Dissel, Ir. J. P. van Lonkhuijzen, Mr. G. P. van Tienhoven, Dr. Th. J. Oudemans en W. H. de Beaufort.

De heer E. D. van Dissel, Directeur van het Staatsboschbeheer, was voorzitter van de Nederlandsche delegatie en was zoo vriendelijk onze vereeniging aldaar te vertegenwoordigen, waarvoor ik ZHEG. hierbij namens de Nederlandsche Boschbouwvereeniging gaarne mijn dank betuig.

Het Internationale Boschbouwcongres telde ruim 500 deelnemers vertegenwoordigende 36 landen. De te behandelen onderwerpen waren verdeeld over negen afdelingen, die ieder een eigen voorzitter en secretaris, benevens een hoofdreferent hadden. Er zijn bijna 200 rapporten uitgebracht.

Een afzonderlijke afdeling, de VIIIe, was gewijd aan de bescherming van de natuur (hoofdzakelijk jacht, visscherij, natuurbescherming en toerisme) en aan ons land viel de eer te beurt, dat als hoofd-referent dezer afdeling ons medelid de heer W. H. de Beaufort werd benoemd.

Het zal U misschien zijn opgevallen, dat dit congres eerst het IIe Internationale Boschbouwcongres was. Het Ie was in 1926, dus reeds 10 jaren geleden, te Rome gehouden. Sedert dien zijn er in verschillende landen wel boschbouwcongressen gehouden, die, door de aanwezigheid van vertegenwoordigers uit andere landen een min of meer internationaal karakter hadden, maar eigenlijke algemeene internationale boschbouwcongressen, waar de vertegenwoordigers van de voornaamste staten elkaar ontmoetten, zijn er behoudens de twee bovenbedoelde, niet geweest.

De oorzaak hiervan moet worden gezocht in het ontbreken van een centraal orgaan, dat zich met de voorbereiding van deze congressen alsmede met de uitvoering van de door die congressen geuite wenschen kan belasten.

Om hiertoe te geraken zijn door ons land, met name door den heer E. D. van Dissel krachtige pogingen in het werk gesteld en zijn streven heeft succes gehad. Door het onlangs gehouden Ite Internationale Congres is als algemeen conclusie de wensch geuit, dat er een internationaal permanent Boschbouwcomité in het kader van het Internationaal Landbouwinstituut te Rome wordt opgericht met het doel de komende internationale boschbouwcongressen op een systematische en regelmatige wijze voor te bereiden en te organiseren en zorg te dragen voor de uitvoering van de door de congressen geuite wenschen.

Het congres heeft verder het organisatie comité te Boedapest opgedragen de voorbereiding van de oprichting van het zaoeven bedoelde permanente comité voor te bereiden en zich daaraan te stellen met het Internationaal Landbouwinstituut te verstaan. Voorts is besloten, dat het IIIe Internationale Boschbouwcongres in 1940 in Finland zal worden gehouden.

Het besluit van het Ite Internationale congres is voor den boschbouw inderdaad van groot belang. Ons past een woord van hulde aan de heeren, die het hunne hebben bijgedragen om dit mooie resultaat te bereiken.

U ziet dus, mijne heeren, dat de afgelopen zomer rijk is geweest aan belangrijke gebeurtenissen op het gebied van den boschbouw, gebeurtenissen, die betrekking hebben, deels alleen op ons land, deels echter op den boschbouw in het algemeen.

Wanneer ik wederom tot ons land terugkeer, dan doe ik dat om te memoreeren, dat de afzet van inlandsch hout gelukkig een bevredigenden vooruitgang blijft vertoonen en dat het gebruik van ons inlandsche product gelukkig meer en meer toepassing vindt. Men gaat steeds meer inzien, dat het algemeen belang van ons land hiermede in hooge mate is gediend en dat het waard is daarvoor offers te brengen, die voor elken afnemer individueel gewoonlijk gering zijn, maar die gezamenlijk voor het boschbedrijf in al zijn onderdeelen niettemin zulk een groote beteekenis hebben.

De hoogst ongunstige tijdsomstandigheden in aanmerking genomen kunnen wij tevreden zijn over den gang van zaken gedurende den afgelopen zomer, ook wat betreft de uitbreiding van ons boschgebied.

Immers besloot de Regeering wederom tot aankoop van een nieuwe uitgestrektheid, voor bebossching bestemde woeste grond in Drenthe en in Noordbrabant om als werk-

object voor ons, helaas nog steeds groeiend, aantal werkeloozen te dienen. Al is het in veel opzichten te betreuren, dat de oppervlakte ongerepte heide in deze mooie gedeelten van ons land hierdoor weer kleiner wordt, de uitbreiding, die ons nationale boschbezit door deze aankopen in de toekomst ondergaat heeft ongetwijfeld een groote beteekenis. Bovendien moet men niet vergeten, dat het *niet* beboschen van deze heidevelden geenszins beteekent, dat zij in ongerepten staat zouden blijven liggen, terwijl het Staatsboschbeheer, daarbij voorgelicht door een Commissie van ter zake bij uitstek deskundigen, er steeds voor zorg draagt, dat van alle voor bebossching bestemde terreinen de uit een of ander oogpunt daarvoor in aanmerking komende gedeelten in ongerepten staat bewaard blijven.

Nu kan men de vraag opwerpen of het aanleggen van productiebosschen voor ons land wel uit economisch oogpunt is te verdedigen en pleiten voor den aanleg in de plaats daarvan van parkbosschen als zijnde een veel meer efficiënte vorm van werkverschaffing. Mij dunkt echter, dat er alles voor is te zeggen om voorloopig maar te beginnen met het scheppen van een zoo deugdelyk mogelijk, gesloten jong bosch. Tegen den tijd, dat dit den oogstbaren leeftijd zal hebben bereikt zijn de economischen omstandigheden misschien wel zoodanig veranderd, dat zelfs de grootste tegenstanders van productiebosschen van thans, bekeerd zullen zijn. Mocht dit niet het geval zijn, dan kan men die bosschen bovendien altijd nog in parkbosschen omzetten, hetgeen dan bovendien het voordeel geeft, dat ze nogmaals als object voor werkverschaffing kunnen dienen.

Kon ik U tot zoover wijzen op gebeurtenissen op het gebied van den boschbouw in den afgelopen zomer, die tot tevredenheid stemmen, er is één belangrijk punt, waaromtrent ik helaas geen gevoelens van voldoening kan vertolken. Ik bedoel hier de door de Regeering ter hand genomen oprichting van den houtvoorlichtingsdienst.

Het in 't leven roepen van dit instituut, waarnaar zooveel reikhalzend uitzien omdat zij er voor het boschbedrijf in al zijn geledingen zooveel goeds van verwachten, vordert niet in het tempo dat men algemeen zou wenschen.

Ik hoop echter en vertrouw ook, dat de machine, die dit product moet voortbrengen, uitsluitend zijn gang moest vertragen door het zomerseizoen met zijn vele vacantie's en dat zij niet in haar loop wordt belemmerd door een, voor een goeden gang, wel wat groot aantal raderen.